

mig at være, om den højeste Stilling i Administrationen er udfyldt paa en heldig Maade og foreslaaet ordnet paa en heldig Maade i Lovforslaget. Jeg skal tillade mig at sige et Par Ord derom. Der er foreslaaet oprettet en ny Departementschefspost i Kultusministeriet, en Overstole-direktørpost. Vi have jo næsten hvert eneste Aar været inde paa at forhandle om, hvorledes Kultusministeriet paa den bedste Maade kunde blive istand til at føre Tilsyn med Skolevæsenet, og en Udvidelse i den Retning er ialtsald fra anden Side, forekommer det mig, oftere bleven paataalt; der er, om jeg maa sige, blevet kaldt paa en Overstole-direktør, blevet udtalt en vis Beslagelse over, at Posten er gaaet ind, saa det er et Punkt, der maaske ikke vil møde stor Vanskelighed (Udbrydelse). Naa ja, maaske nogen, det veed jeg ikke; men det forekommer mig, at, efter Folkethingets hidtidige Stilling er det en Post, man nok kunde vente, man vilde gaa ind paa at se gjenoprettet; det ville vi jo senere kunne komme til Klarhed over. Det forekommer mig, at Forslaget er ret vel begrundet; men jeg kan ikke negte, at saaledes som det stiller sig for mig, kunde jeg ønske, at man var gaaet lidt videre med denne Klasse Embedsmænd. Det ses af Motiverne, at kun, hvor det er aldeles nødvendigt at gaa til en Omordning, er man gaaet dertil, medens det forøvrigt erkjendes, at det nok kunde være ønskeligt at gaa dertil paa andre Punkter. Der er adskillige Ting, der ere fste i den senere Tid i den højere Administration, hvis Resultat vist har været tvivlsomt. Det stiller sig saaledes tvivlsomt for mig, om det er rigtigt at have en Generaldirektør, der baade har de direkte og de indirekte Statter under sig. Jeg synes, at man let derved vilde kunne komme til at have en Mand i Spidsen, som havde administrativ Erfaring i den ene af Brancherne, men manglede Fagkundskab i den anden. Der er imidlertid et andet Ministerium, jeg specielt ønskede at udtale mig om omtrent i samme Retning, hvori der kaldt Yttringer forleden fra et æret Medlem. Det er Indenrigsministeriet. Indenrigsministeriet har to Departementschefer, hvoraf den ene fungerer som Generaldirektør; men jeg finder, at det er en lidet heldig Blanding, at en Departementschef tillige er Generaldirektør, eller rettere, at Generaldirektøren tillige er Departementschef. Dertil kommer, at Indenrigsministeriet har en saadan Masse heterogene Forretninger under sig, at det virkelig er et Spørgsmaal, om der ikke kunde ønskes en større Adskillelse i den øverste Administration. Det er jo, som d'Herrér vide, meget almindeligt, at man ude i Landet forlanger Ministerier for Agerdyrning, Handel, Søfart, Fiskeri o. desl. Jeg ønsker nu ingenlunde, at Kongen skulde tage Bestemmelse om Forøgelse af Ministerenes Antal; men et Andet er, om ikke Administrationen og ogsaa Lovgivningsværket vilde være tjente med, at der i

Indenrigsministeriet, som har alle disse Næringsforhold under sig, som et mere sagtyndigt Element, om jeg saa maa sige, saa at Ministeriet ikke alene var henvist til den juridiske eller sædvanlige administrative Behandling af Sagerne, men tillige besad Kræfter, der repræsenterede nogen Sagkundskab, saaledes at Ministeriet ikke i ethvert Handels- eller Agerdyrknings- eller Fiskerispørgsmaal skulde være nødt til at hente de væsentligste og vigtigste Raad udenfor Ministeriet i Form af Konsultationer, hvad nu i høi Grad finder Sted. Naar dertil kommer, at Generaldirektøren under Ministeriet egentlig fungerer som Departementschef og endvidere, at det i den store offentlige Mening neppe er opfattet som et Fremskridt, at Post- og Telegrafvæsenet er kommet direkte op under Ministeriets Bestyrelse og under en Generaldirektør, der tillige er Departementschef, forekommer det mig at fortjene Overveelse, om det ikke i alle Parters Interesse, var ønskeligt at komme til en Omordning netop af den højeste Administrationsklasse, der har en saa overordentlig Betydning for Ministeren for Lovgivningsarbeidet og selvsølgelig for Administrationens Bedkommende i det Hele. Der er foreslaaet nogen Udvidelse af Kontorchefs- og Fulbmægtigposterne; men det skal jeg ikke opholde mig ved, da det naturligtvis i den Henseende er meget vanskeligt, naar man ikke er nøie bekendt med alle Detailler, strax at danne sig en Mening om det Rette og Onskelige. Der er givet en Begrundelse deraf, som ganske vist har sit Verd. Derimod ønskede jeg at sige et Par Ord om den Stilling, der indtages af den Del af Administrationen, der lønnes af Medhjælpssummen. Det er jo temmelig betydelige Summer, som bevilges dertil; der er vel ikke foreslaaet nogen væsentlig Forhøjelse paa dette Punkt, men dog forlangt 397,000 Kr., saa det altsaa er en meget betydelig Del af Administrationen, der er henvist til at lønnes af Medhjælpssummen. Det er jo en ligefrem Følge af tidligere Lønningslove og af den Organisation, som derved er truffen, at Antallet af faste og pensionsberettigede Embedsmænd er blevet indskrænket, og hvorledes denne Indskrænkning har virket, er jo meget tydelig oplyst i Motiverne, idet det først er i en Gjennemsnitsalder af 40 Aar, at de, der staa i et løsere Forhold til Ministeriet, kunne vente at rykke op blandt de mere ansvarlige Embedsmænd. Naar man nu imidlertid ser, at de Mænd, der lønnes af Medhjælpssummen, skulde arbejde derunder i 15 Aar, maa det Spørgsmaal ganske naturligt opstaa, om det just er den allerhelbigste og bedste Maade at gaa til en Rekruttering af de faste Stillinger i Ministeriet, at der er en saa lang Tid at vente som Volontør og Assistent, forinden man kan rykke op. Der siges saa ofte her fra anden Side, at Embedsmændene skulde have fuldt Arbejde, og der sigtes saa navnlig til de Mænd, der lønnes af Medhjælpssummen; men det forekommer mig, naar